

СТАЛІНСЬКІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ,
ПРОФКОМУ І МІСЦЕВКОМУ ХАРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 10 (659)

Четвер, 12 квітня 1951 р.

ц. 20 к.

УКАЗ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УРСР

Про присвоєння почесного звання Заслуженого Діяча Науки
Української РСР професору Буланкіну І. М.

За видатні заслуги в області розвитку біологічних наук присвоїти почесне звання Заслуженого Діяча Науки Української РСР члену-кореспонденту Академії наук Української РСР, доктору біологічних наук, ректору Харківського державного університету, професору Буланкіну Іванові Миколайовичу.

Голова Президії Верховної Ради Української РСР
М. ГРЕЧУХА.

Секретар Президії Верховної Ради Української РСР
В. НИЖНИК.

м. Київ, 7 квітня 1951 р.

Крупний радянський вчений

Професор Іван Миколайович Буланкін — крупний радянський вчений, спеціаліст в галузі хімії білкових речовин. Ним опубліковано понад 30 наукових робіт, які мають значний науковий інтерес. Ці роботи принесли йому широку відомість в колах радянських біохіміків і послужили причиною обрання його в члени-кореспонденти Академії наук УРСР.

І. М. Буланкін, як керівник кафедри біохімії, приділяє багато уваги й сил підготовці молодих наукових кадрів.

У 1945 році І. М. Буланкін був призначений ректором Харківського державного університету. Він доклав багато енергії в справі відбудови університету. За безпосередню участь у відбудові наукових і культурних закладів міста Харкова, а також за активну наукову й громадську діяльність уряд нагородив його двома орденами Трудового Червоного прапора.

І. М. Буланкін на посту ректора університету забезпечив розгортання боротьби з реакційними ідеалістичними й космополітичними викривленнями в різних галузях наукових знань, активно сприяє широкій пропаганді передової ролі Вітчизняної науки.

Плодотворна наукова, педагогічна й громадська діяльність І. М. Буланкіна забезпечила йому високу повагу з боку всього університетського колективу і наукової громадськості нашого міста.

ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ

Ідейно-політичне виховання студентства є основне завдання в роботі нашої комсомольської організації. Комсомольська організація повинна виховувати у студентів безмежну відданість справі Леніна—Сталіна.

«В основі комуністичної моралі, — говорив В. І. Ленін на III з'їзді комсомолу, — лежить боротьба за зміцнення й завершення комунізму. Ось у чому полягає і основа комуністичного виховання, освіти і навчання».

Комсомольська організація повинна виховувати студентів в дусі радянського патріотизму й пролетарського інтернаціоналізму, посприяти й нещадно вести боротьбу проти виявів розлітної буржуазної ідеології, націоналізму й космополітизму, низькопоклонства перед буржуазною іноземщиною.

Актив комсомольської організації університету, розв'язуючи це велике й відповідальне завдання, провадить під керівництвом партійної організації різносторонню й багатогранну роботу в справі ідейного виховання студентства. Різноманітні форми роботи, спрямовані на підвищення ідейно-теоретичного рівня й загально-культурного кругозору студентів: теоретичні конференції, семінари, комсомольсько-молодіжні години, теоретичні співбесіди, вивчення біографій великих вождів В. І. Леніна і Й. В. Сталіна, лекції, доповіді, вечори, культпоходи, екскурсії — міцно ввійшли в життя і побут комсомольської організації. Підвищився рівень організаційної роботи. Переважна більшість студентів задані до активного громадсько-політичного життя. Цілеспрямовано, ініціативно працюють кращі комсомольські активісти: Фесик, Полурез, Коновалов, Маслов, Оленченко, Дорфман, Погольський, Ентов, Колодяжна й багато інших.

Але перед комсомольською організацією стоять ще серйозні завдання.

Окремі студенти, що вийшли з поля зору комсомольської організації, своїми ганебними вчинками ганяють високе звання комсомольця й радянського студента. Грубо порушили обов'язок комсомольця студенти Вайсберг і Шевеліч. Несумлінно працюють і деякі наші комсомольські активісти. Комсорг групи факультету іноземних мов Бездетко провалила політико-виховну роботу в групі.

Завдання полягає в тому, щоб домогтися загального піднесення роботи комсомольської організації, охопити впливом комсомольської організації всіх студентів. Особливу увагу слід звернути на постановку політичної та культурно-масової роботи в студентських гуртожитках: практикувати тут музичні й літературні вечори, диспути, дбати про різноманітну тематику лекцій, поліпшити роботу агітколлективів. Необхідно поліпшити роботу художньої самодіяльності, в найближчий час провести огляд художньої самодіяльності факультетів і свято народної пісні й танцю.

Серйозну увагу необхідно звернути і на далішнє піднесення спортивно-масової роботи. Треба домогтися, щоб спорт став улюбленим заняттям усіх студентів.

Вся робота по ідейно-політичному вихованню повинна бути підкорена боротьбі за високу успішність студентів, за підготовку кадрів інтелігенції.

Комсомольський актив повинен пам'ятати, що піднесення всієї роботи можливе лише в тому разі, якщо комсомольські активісти будуть показувати приклад дисциплінованості, високої успішності, сумлінного ставлення до виконання громадського обов'язку.

Комсомольській організації університету, яка нараховує три тисячі бадьорих, життєрадісних, ініціативних комсомольців, треба домогтися в найближчий час поліпшення роботи, всіляко допомогати партійній організації в підготовці активних будівників комунізму.

В день відкриття літнього спортивного сезону на площі ім. Держинського відбулася традиційна кільцева естафета на 8 кілометрів. Як і в минулому році, першість завоювала команда легкоатлетів університету.

На фото (праворуч): команда ХДУ; ліворуч—фінішує А. Кригов.

Фото В. ВАСИЛЕНКА.

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ

У випускників

Дуже цікаво пройшли комсомольські збори на тему: «Про моральні риси радянського студента» у випускників біологічного факультету.

У своїх виступах тт. Ушкац, Фрейман, Глезер, Запара відмічали основні риси комуністичної моралі: радянський патріотизм, соціалістичне ставлення до праці, спільність особистих й громадських інтересів.

В дебатах виступили п'ятикурсники тт. Салімовська, Зяблова, Златіна, Камінська й інші. В своїх виступах студенти гаряче обговорювали власні вчинки і вчинки своїх товаришів, закликали випускників поїхати працювати туди, куди їх покличе Батьківщина.

Комсомольські збори стали оглядом моральної готовності наших випускників до виконання свого обов'язку перед Вітчизною, яка дала їм право й можливість вчитися й оволодіти улюбленою спеціальністю. Цим обов'язком комсомольці вважають: успішне закінчення університету, відмінне оволодіння спеціальністю і самовіддану працю на тій ділянці будівництва комунізму, куди їх покличе Батьківщина.

С. ВОЛОШИНА.

ЗУСТРІЧ ВІДМІННИКІВ

Цікавий вечір зустрічі відмінників хімічного факультету ХДУ з студентами Гірничого інституту був влаштований у Будинку вчених. Після виступу народного артиста республіки Арістова з доповіддю «Театральна Москва сьогодні» присутні прослухали великий концерт.

На вечорі були присутні понад 120 відмінників хімічного факультету.

ТЕОРЕТИЧНІ КОНФЕРЕНЦІЇ

На факультетах університету в усіх групах і курсах відбулися теоретичні конференції — «Країни народної демократії на шляху до соціалізму». На конференціях були прочитані доповіді: «Міжнародне значення перемоги соціалізму в СРСР й досвіду більшовицької партії», «Роль Радянського Союзу в створенні держав народної демократії в Європі», «Комуністичні робітничі партії в країнах народної демократії—спрямовуюча й провідна сила в боротьбі трудящих за побудову соціалізму», «Успіхи соціалістичного будівництва в країнах народної демократії», «Великі демократичні перетворення в Китаї».

Конференції пройшли на високому ідейно-теоретичному рівні.

Дружба з робітниками

Міцна комсомольська дружба зав'язалася між студентами географічного факультету й молодими робітниками, що проживають у гуртожитку підшефного заводу транспортного машинобудування.

В один з четвергів понад 60 студентів відвідали юнаків і дівчат підшефного заводу. В цей вечір агітатори провели бесіди в кімнатах. Цікаву лекцію «Релігія на службі капіталізму» прочитав студент IV курсу Анатолій Синько в червоному кутку гуртожитку. Потім студенти влаштували великий концерт художньої самодіяльності.

Молоді робітники тепло зустріли виступи хору (керівник т. Базилевська), читців, танцюристів, співаків.

Вивчаємо біографію вождя

Наш курс живо відгукнувся на постанову комітету ЛКСМУ про вивчення студентами біографій великих вождів В. І. Леніна та Й. В. Сталіна. В кінці березня відбулася комсомольсько-молодіжна година на тему: «Юність Й. В. Сталіна». На цій годині виступали майже всі студенти групи. Студент Рубанівський прочитав доповідь «Епоха 80—90 рр.», в якій докладно зупинився на розвитку марксистського руху в Закавказзі. Цікавими були виступи студентів Самардіної, Зубенко, Андрейкіна, Троцьвської, Голубенко й інших. Вони розповіли багато цікавого, цінного й повчального з біографії юного Сталіна: про його любов до книг і роботу над ними, про чуйне ставлення до товаришів, про художні здібності юного Сосо, який любив співати й складати вірші. Ми дізналися багато нового про формування характеру революціонера, марксиста, вождя.

М. ЗРИБНЯК,
студентка II курсу економічного факультету.

В ЛЕНІНСЬКІЙ АУДИТОРІЇ

Творчості Бетховена була присвячена чергова лекція-концерт на хімічному факультеті. Доцент Харківської консерваторії т. Любімов розповів студентам про життя і творчість композитора.

З захопленням слухали присутні сонату Бетховена «ре-мінор», яку виконала на роялі викладач консерваторії М. Ещенко. В залі лунає могутня і палка «Апассіоната», яку виконує студент консерваторії Соколов. Це — один з найулюбленіших музичних творів В. І. Леніна. Сонату для скрипки виконав студент Глушаков.

ОРГАНІЗУВАТИ НАВЧАННЯ ПАРТОРГІВ

Хороший парторг — душа курсу. Нема такого заходу, який пронадився б на курсі без участі парторга. Він знаходиться в центрі всього життя: займається питаннями академічності, відвідування й трудової дисципліни на лекціях. Він організатор політмасової й виховної роботи. Саме таким парторгом і являється В. Мосенцев — парторг V курсу російського відділення філологічного факультету, звіт якого нещодавно слухався на засіданні партійного бюро факультету.

Тов. Мосенцев зумів залучити до активної роботи на курсі членів своєї партійної групи і комсомольський актив. Разом з тим, у парторга діловий контакт з комсоргом і профсоргом. Завдяки цьому, всі питання вирішуються партійною групою разом з комсомольським й профспілковим активом.

Парторг цікавиться життям й навчанням кожного студента. Про вдумливу, серйозну роботу парторга й керуваної ним партійної групи свідчать показники академічної успішності курсу. В минулу екзаменаційну сесію більшість студентів одержали хороші й відмінні оцінки. З успішності курсу посідає одне з перших місць на факультеті. Зрозуміло, що авторитет т. Мосенцева на курсі високий.

Інша справа у парторга третього курсу І. Кириченко, яка звітувала на цьому ж засіданні бюро. Йі це не вдалося стати душею курсу. Вона не створила навколо себе згуртованого комсомольсько-профспілкового активу.

Ряд студентів III курсу систематично пропускають лекції, порушують дисципліну, проте рішучої боротьби з ними в групі не провадять. Парторг не знайшов дійових засобів боротьби з прогульниками, не мобілізував на це комсомольську групу. Є на курсі ряд недоліків у політмасовій роботі.

І. Мосенцев і Кириченко — молоді парторги.

Тов. Кириченко сумлінно ставиться до свого партійного доручення. Вона, як і Мосенцев, намагається відшукати вірний стиль роботи, стати душею курсу. Однак це не так просто. Треба допомогти парторгові зрозуміти його прагнення, вказати, яким шляхом їх можна усунути.

Однією з форм контролю за роботою партійних організаторів й

спрямування їх діяльності є їх звіти на засіданнях партійних бюро. Це дає змогу не тільки викрити слабкі сторони роботи того чи іншого парторга, але й конкретними порадами допомогти їх усуненню. Так, члени бюро і комуністи, що взяли участь в обговоренні звіту тов. Кириченко, вказали їй на недоліки в роботі, а бюро прийняло конкретне рішення.

І все ж цього замало. Партійне бюро не зможе займатися регулярно з кожним парторгом окремо. А у кожного партійного організатора курсу зустрічаються труднощі в роботі.

Враховуючи це, на засіданні бюро було поставлено питання про необхідність організації постійного навчання парторгів курсів. Партійним організаторам треба дати можливість раз або двічі на місяць збиратись разом, щоб на такому семінарі поділитися досвідом роботи, обговорити питання, що їх хвилюють.

У кожного з парторгів є досвід роботи з активом, індивідуальної роботи з студентами. Або, наприклад, на перший погляд незначне, питання про щоденник парторга. Кожний партійний організатор веде щоденник, у якому фіксує всі події, все зроблене партгрупкою і курсом в цілому. Але ведуть щоденники кожний на свій лад, причому не завжди регулярно. Хіба не слід на спеціальному семінарі-інструктажі встановити, що і як парторг має заносити до свого щоденника?

В минулому учбовому році партійне бюро університету зробило перші кроки в організації навчання парторгів. Був проведений загальноуніверситетський актив парторгів. Присутні багато почерпнули корисного із виступів парторгів. Було прийнято рішення і в майбутньому провадити подібні активи. Це важливе рішення до цього часу не здійснюється.

Зараз партійне бюро філологічного факультету вирішило провадити навчання парторгів. Очевидно, що і на інших факультетах є потреба в подібному навчанні. Тому партійне бюро університету повинно зайнятися цим важливим питанням і допомогти факультетським бюро організувати постійне, дійове навчання партійних організаторів курсів і груп. Це, безперечно, посилить партійну роботу на курсах і в групах.

В. ЧАПУША.

Спортивний вечір

Спортивний колектив університету разом з комітетом ЛКСМУ влаштував недавно великий спортивний вечір. З доповіддю про підсумки зимового спортивного сезону виступив завідувач кафедрою фізвиховання та спорту т. Кравченко. На вечорі були нагороджені грамотами кращі лижники й ковзанярі

університету тт. Желудков, Малік, Марінченко, Стародубцева, Новосіров, Андреева. Двадцятьом спортсменам оголошена подяка за досягнення в зимовому спорті.

У показових виступах взяли участь кращі гімнасти, акробати, фехтувальники.

В. ЛІТКЕВИЧ.

Художня самодіяльність історичного факультету готується до першотравневого вечора. На фото: репетиція вокального ансамблю.

Фото І. МАНЖАРИ.

На семінарах з основ марксизму-ленінізму

„Секрет“ успіху

Про цей курс ходить добра слава. Особливо значні досягнення курсу в опануванні основ марксизму-ленінізму. «Секрет» успіху першокурсників економічного факультету — у палкій любові до предмету, в наполегливій, серйозній роботі над матеріалом.

Тема семінару сьогодні — основи історичного матеріалізму. Галия Гавриш добре розповіла про основні риси держави при соціалізмі. Впевнена відповідь показала глибоке знання матеріалу, зацікавила весь курс, викликала обговорення.

Відповідає студентка Грузинська. Треба було бачити, якою гордістю палали очі дівчини, коли вона розповідала про те нове, що вніс товариш Сталін в науку про суспільство. Все краще, чому навчила її радянська школа, всю палку любов до комуністичної партії вклала вона у відповідь. Про відношення марксизму до буття і свідомості добре розповіли товариші Поцюрко і Мільнер.

Майбутні економісти виявили глибоке знання, геніальної праці товариша Сталіна «Відносно марксизму в мовознавстві».

З перших же днів навчання в університеті комсомольці поведи боротьбу за глибоке оволодіння марксистсько-ленінською теорією, проти ледарів, прогульників, дезорганізаторів дисципліни на лекціях і практичних заняттях. Вичерпні відповіді на семінарах, ста-

лі знання — тут справа честі кожного студента.

Характерною рисою в роботі курсу, — говорить викладач тов. Кондуров, — є висока активність. В групі не помітите «активу» і «пасиву» — всі глибоко проробляють матеріал. Партійна і комсомольська організації систематично контролюють індивідуальну роботу кожного студента.

Хороша комсомольська дружба, взаємна допомога, товариський контроль за підготовкою до семінарів — ось що забезпечує першокурсникам успіхи у вивченні марксизму-ленінізму.

Звикли до ледарів

Дзвоник. Пустіє вестибюль. З деканату виходить викладач О. А. Протопопов.

— Прошу до аудиторії. Починаємо практичні заняття, — звертається він до студента II курсу французького відділення факультету іноземних мов Унжеліса.

— Хіба вам не відомо, що я фізорг на курсі? Небало махнув рукою Унжеліс, продовжуючи розмову з представником кафедри фізвиховання.

В середині лекції відчинилися двері — на порозі з'явився Унжеліс. Та викладач попросив його залишити аудиторію...

Може цей факт схвилював когось на курсі, підняв бурю про-

тесту проти цього постійного дезорганізатора і ледаря, що склав надто високу думку про себе? Зовсім ні. Тут до цього звикли.

Звикли тут і до «оригінального»: жодного разу не відвідала семінарів студентка Штепа. Після пропуску 18 годин з'явився на семінар студент Шреер. Він не дав відповіді на елементарні запитання. Студентка Антоненко в цьому учбовому році пропустила 14 годин семінарів, а на чотирьох з відвіданих одержала лише незадовільні оцінки.

Погано відвідують семінарські заняття, не готуються до них студенти Меламед, Шевцова, Прошенко.

Чим пояснити таке безвідповідальне ставлення до навчання? Адже переважна більшість курсу ставиться до вивчення основ марксизму-ленінізму вдумливо, з усім юнацьким комсомольським запалом. Студенти Руденко, Баранова, Писарева, Титаренко, Тернополь та інші розуміють, що глибоке, всебічне знання марксизму-ленінізму — першочергова потреба кожного радянського спеціаліста.

Справа в тому, що актив курсу і комсомольські ватажки — комсорги підгруп тт. Савицька і Бездітко проявляють безпорадність, у відношенні до нероб, не організують громадську думку проти ледарів і дезорганізаторів, не ставлять рішуче це питання перед деканатом.

І. ЯКУШКІН.

ШЕФСТВО — ВАЖЛИВА ДІЛЯНКА ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ

Школярі приходять на факультет...

Третій рік працює на біологічному факультеті гурток юних натуралістів-краєзнавців під керівництвом асистента О. С. Лисецького. Тут з захопленням навчаються 20 школярів Харкова. Мета гуртка — підготувати кадри майбутніх студентів для біологічного факультету, прищепити дітям любов до рідного краю.

Керівник терпляче і вміло привчає дітей до самостійної роботи. Щоліта юні натуралісти виконують самостійні завдання, ведуть щоденники, провадять спостереження за флорою і фауною Харківщини. На засіданнях гуртка, в лабораторіях діти визначають вид птахів, роблять чучела, якими потім поповнюють шкільні кабінети.

Найбільша радість для дітей — це походи. Кожної неділі у всяку погоду разом з своїм керівником діти йдуть за місто. Вони беруть бінокль, фотоапарат, рушницю — для полювання. Тут вони і привчаються розпізнавати птахів «в обличчя», по голосу, по слідах, класифікують рослини і тварин. Деякі школярі як Юра Тарянік, Міша Шевченко набули вже великий досвід.

На засіданнях гуртка юнати читають доповіді. Так, Надя Доманова, учениця 7 класу 107-ї школи прочитала доповідь: «Гризуни — шкідники сільського господарства і переносники інфекційних захворювань». Ігор Кривичський — учень 8 класу 36-ї школи розповів про птахів Харківщини.

Нещодавно школярі зацікавилися роботою кафедри біологічного факультету. Студентка Тося Крамаренко допомогла організувати цикл бесід студентів-відмінників, які розповіли кожний про свою кафедру.

Студент В. Кузнецов, який спеціалізується з мікробіології, прочитав лекцію «Наші невидимі друзі й вороги». Студентки кафедри дарвінізму Мартиненко і Родіна розповіли дітям про останні досягнення мічуринської біології. Науковий співробітник В. Шахбазов розповів про свою подорож до Уссурийського краю за диким шовкопрядом, показав зібрані колекції, фотографії.

Гурток допомагає дітям обрати собі професію, виховує майбутніх біологів.

Л. ЕПШТЕЙН.

На заняттях гуртка юних натуралістів.

Фото В. ВАСИЛЕНКА.

Благородна справа

Дитячий сектор Будинку культури тричі орденоносного заводу транспортного машинобудування є центром позашкільної роботи з дітьми всього Комінтернівського району. Велику допомогу в роботі дитячого сектору надають шефи — студенти університету ім. Горького.

Студенти-комсомольці, керуючи технічними, природничими та іншими гуртками, прищеплюють дітям трудові навички, допомагають освоїти шкільний матеріал, виховують в дітях гарну любов до нашої чудової Вітчизни.

Вже 3-й рік кращі комсомольці віддають вільний час благородній справі виховання підліткового покоління. Хочеться сказати про таких товаришів, як студентка Пушкіна, яка навіть у літні канікули 1949 року не припиняла роботи дитячого гуртка «Юних мандрівників», а також відзначити тт. Бенгус, Кучумову, Довгалевську, Гольбець, Золотовицьку, які дуже сумлінно поставилися до цієї справи.

В цьому учбовому році виявлена виключна увага з боку керівництва шефського сектору комітету ЛКСМУ (т. Поволоцький). З метою забезпечення кращого зв'язку з Будинком культури від університету, сюди прикріплено інструктора. Для керівництва гуртками виділені студенти старших курсів різних факультетів.

Дуже цікаво побудувала роботу керівник гуртка юних натуралістів студентка IV курсу біологічного факультету т. Єсипівська. Вона створила міцно згуртований колектив дітей, знайшла час для роботи з гуртківцями навіть у період зимової сесії. Честь і хвала таким комсомольцям!

Зараз умови роботи дитячого сектору значно поліпшилися. У заново відбудованій частині приміщення Будинку культури розміщується Дитяча технічна станція. Крім того, виділено приміщення для роботи з піонерським активом, з батьками, кімната для перекладачів-консультантів і т. д. Кафедра педагогіки та психології університету винесла рішення про проведення тут циклу лекцій для батьків з питань виховання дітей у сім'ї. Сподіваємося, що це буде виконано.

Основне завдання тепер полягає в тому, щоб забезпечити роботу гуртків у період літніх канікул, що дасть можливість дітям, які залишаються в місті, розумно й цікаво відпочити. Хочеться вірити, що представники багаточисленного комсомольського колективу університету знайдуть час, щоб приділити 3—4 години на тиждень важливій справі керування гуртками школярів під час літніх канікул.

Є. ГРЮНБЕРГ,

Зав. дитячим сектором Будинку культури.

Студентська наукова конференція

З 31 березня по 6 квітня в університеті провадилася підсумкова студентська наукова конференція, присвячена 81-му роковинам з дня народження В. І. Леніна.

Понад 400 студентів, викладачів і професорів зібралися в Ленінський аудиторію на пленарне засідання. В урочистій обстановці конференцію відкрив ректор університету, член-кореспондент Академії наук УРСР, доктор біологічних наук, професор І. М. Буланкін.

З доповіддю «Боротьба за мир — непереможний рух людства» виступив студент історичного факультету Є. Колмогоров. Студент економічного факультету В. Логвиненко розповів присутнім про вчення товариша Сталіна про шляхи побудови комунізму в СРСР. Тема доповіді студентки філологічного факультету І. Ковтунові — «Вчення Й. В. Сталіна про граматичну будову мови».

★

Студентське наукове товариство в 1950/51 учбовому році домоглося значних успіхів. В порівнянні з минулим роком число членів СНТ зросло з 388 до 560 чоловік. 1300 студентів працює в 57 наукових гуртках.

На студентській науковій конференції було прочитано 202 доповіді — на 91 доповідь більше, ніж в минулому році. Всього за рік в наукових гуртках прочитано 635 доповідей.

В цьому році створено нове відділення СНТ на факультеті іноземних мов, яке представило на конференцію доповіді, присвячені питанням мовознавства в світлі праць Й. В. Сталіна.

★

На засіданнях фізико-математичної секції було прочитано 32 доповіді. Особливий інтерес являли доповіді студентки Вязмити-

вої «Електронно-графічні дослідження тонких плівок кобальта», студента Рейнгарт «Газодинаміка реагуючих газів». Важливе завдання вирішено в доповіді студентів Олександрова, Косачевського та Татарченка «Застосування електроаналогії для рішення деяких завдань з теорії течії ґрунтових вод, що виникають при проектуванні Каховської ГЕС».

Більшість доповідей мають значний практичний інтерес, деякі з них нагороджені першими преміями.

★

Цікаві роботи на наукову конференцію представили студенти філологічного факультету.

Першою премією нагороджено доповідь студента III-го курсу М. Осадчого «Боротьба Т. Г. Шевченка з низькопоклонством перед іноземщиною». Першопрокурник Володимир Оглін присвятив свої дослідження темі: «Й. В. Сталін й питання літератури».

Змістовну доповідь про роман лауреата Сталінської премії В. Собака «Запорука миру» прочитала студентка Василевська.

Велика кількість доповідей була присвячена питанням мовознавства в світлі геніальних робіт Й. В. Сталіна. З них першою премією нагороджена доповідь студента І. Світличного «Вчення Й. В. Сталіна про мову й мислення».

★

Ряд доповідей на фізико-математичному, хімічному, географічному факультетах присвячені життю й науковій діяльності видатних вчених нашої Батьківщини.

Студентка фізико-математичного факультету Курочкіна підготувала доповідь про філософські погляди М. І. Лобачевського. Доповідь «Автофазування заряджених часток — крупне відкриття радян-

ського вченого В. І. Векслера» прочитала студентка І. Я. Фуголь.

Першою премією відзначені доповіді студенток хімічного факультету Кириченко про життя й наукову діяльність Г. Е. Мухіна, Львівної-Ридаль «Наукова діяльність І. С. Телетова», Л. Калініченко «Роботи О. І. Кіпріанова в галузі ціанінових барвників», доповідь студента географічного факультету Г. Барсегяна «Роль С. О. Макарова у вивченні течій Босфору», а також доповідь студенток-біологів К. Ігнатенко, М. Новікової, А. Василенко «Роль природно-наукових ідей класиків російської матеріалістичної філософії в формуванні світогляду І. П. Павлова».

★

6 квітня в Актівому залі відбулося заключне пленарне засідання. З доповіддю, присвяченою підсумкам конференції, виступив доцент Д. З. Гордовський.

Наказом ректора університету нагороджені першою премією учасники конференції тт. Колмогоров, Логвиненко, Ковтунова, Рутгайзер, Синельникова, Панюта, Вязмитинова, Рейнгарт, Курочкіна, Берколайко, Олександров, Косачевський, Татарченко, Любич, Михайлов, Кириченко, Росинська, Рохленко, Калініченко, Львівна-Ридаль, Хавес, Ковальов, Мельник, Поляков, Михайлов, Терлецький, Редетняк, Сухно, Ряхих, Ульячик, Дугинов, Барсегян, Бурим, Мартиненко, Геліс, Кузнецов, Ігнатенко, Новикова, Василенко, Цвельов, Педаш, Докторович, Сердюк, Гуревичев, Кучер, Щербаненко, Карлінер, Ламков, Макеєнко, Кошута, Світличний, Рахубовська, Седенко, Осадчий, Яцюк, Колодько, Рожавська.

85 студентів за активну участь у конференції нагороджені грамотами. 73 студентам оголошено подяку.

ГЕНІАЛЬНІ ПРАЦІ

Тема моєї роботи була сформульована так: «Значення праць Й. В. Сталіна з питань мовознавства для вивчення історії первісного суспільства й стародавнього світу».

Першим питанням, на якому я зупинився, було питання про наявність звукової мови у первісних людей. М. Я. Марр і його послідовники заперечували наявність звукової мови у первісних людей. Вони доводили, що мова тоді була ручною, ігноруючи вказівки класиків марксизму-ленінізму з цього питання.

Товариш Сталін викрив всю глибину цього ненаукового твердження й переконливо показав, що звукова мова була єдиним засобом спілкування людського суспільства з моменту його зародження, що без звукової мови неможливо налагодити виробництво, що звукова мова, зокрема, допомогла людині виділитися з світу тварин і дійти до того прогресу, який ми маємо зараз.

Викриваючи в своїх роботах ненаукові «теорії» про класовість мови й стадійність її розвитку, товариш Сталін показав дійсний шлях розвитку мов: «Від мов родових до мов племінних, від мов племінних до мов народностей і від мов народностей до мов національних», що має величезне значення для тих вчених, які займаються питаннями етногенеза.

Товариш Сталін в своїх роботах підкреслив, що мова і культура не одне і те саме, що між ними існує велика різниця. Звідси археологи повинні зробити висновок, що не завжди можна судити про носителів тієї чи іншої культури, маючи дані про мову. Прикладом цьому служить так звана культура мальованої кераміки, носителями якої були різні народи. Вона відома на Україні (Трипілля), в Туркменії, Молдавії, Китаї і т. д.

Істотною поправкою для вивчення історії стародавнього світу

є те, що товариш Сталін називає Рим епохи управління Цезаря імперією. Одне до цього часу заповідником римської імперії вважався Август.

Товариш Сталін указав, що народи, які входили до складу таких імперій стародавнього світу, як держави Кіра, Олександра Македонського й Цезаря, — мали свою економічну базу, свою мову. Вивчення історій цих народів у нас займалися дуже мало, а ці народи зробили значний вплив на долю тих держав, до яких входили, бо такі держави не були єдині, не мали загальної економічної бази і загальної мови.

Цими питаннями, проте, далеко не вичерпується значення робіт товариша Сталіна з мовознавства для вивчення історії первісного суспільства й стародавнього світу.

М. КОГАН,

студент III курсу історичного факультету.

ВИРІШУЮТЬ ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

43 доповіді подало на студентську наукову конференцію біологічне відділення СНТ. Більшість опрацьованих тем тісно пов'язані з нашим сільським господарством і мають певну практичну цінність. Такою є, зокрема, доповідь студентки III курсу А. Кочо «Досвід розведення й гібридизації усурійського дубового шовкопряда в умовах України».

В середній смузі Європейської частини СРСР великі площі дубових лісів є кормовою базою для розведення дубового шовкопряда, але несприятливий клімат гальмує широкий розвиток його. Головний недолік полягає в тому, що китайський дубо-

вий шовкопряд дає два покоління на рік, причому ви́кормка другого покоління в умовах України утруднена.

Усурійський же шовкопряд дає одне покоління яєць на рік, що сприяє його розведенню в північних районах розповсюдження дуба. Однак, життєздатність усурійського шовкопряда в наших умовах не була з'ясована. Тому метою гуртківців було розведення й гібридизація усурійського шовкопряда в умовах України.

Понад 4 місяці провадилася експериментальна робота на свіжому повітрі на Донецькій біологічній станції. Матеріалом для дослідів послужила грена усурій-

ського шовкопряда, привезена з Приморського краю у 1949 році. Кормом був дуб-зимняк. Дані, одержані в процесі роботи, показали, що гусениці шовкопряда цілком життєдатні, нормально розвиваються й дають в наших умовах здорові кокони.

Частина метеликів усурійського дубового шовкопряда була спарована з метеликами китайського шовкопряда. Гібридна грена виявилася не зимуючою, а кокони другої викормки — зимуючими. Ці дослідження будуть використані для розведення й гібридизації в умовах України нової цінної форми дубового шовкопряда.

В. ФІЛЕВСЬКА.

Літературно-художній вечір редакції «Сталінські кадри»

31 березня в читальному залі гуртожитку по вулиці Артема, 49, відбувся перший літературно-художній вечір, організований редакцією газети «Сталінські кадри». Вечір був присвячений обговоренню виставки творів лауреата Сталінських премій художника М. М. Жукова, яка протягом двох місяців знаходилася у Харкові.

З короткою доповіддю про творчий шлях видатного радянського художника-графіка виступив директор музею образотворчого ми-

стства художник В. Ф. Яценко. В обговоренні взяли участь доцент художнього інституту художник С. Ф. Бесєдін, студенти Володимир Шерстнюк, Микола Біляев, Лідія Фісенко та інші. Товариші відзначили велику майстерність художника, вказували на недоліки, висловлювали побажання автору.

В читальному залі виставлені були репродукції з кращих експонатів виставки.

◆ ◆ ◆

3 ініціативи профорга

Змістовну роботу проводить у себе в групі профорг II курсу біологічного факультету Тамара Горелік. Нещодавно з її ініціативи були організовані цікаві збори на тему: «Як я проводжу свій день», на яких виступили кращі студенти групи — почесна відмінниця Ставицька, відмінниця Ареф'єва, Пилипенко. Вони розповіли про те, як вони планують свій день, як серйозна, систематична робота допомагає їм відмінно вчитися. Виступи відмінників потім були обговорені. Виявилось, що деякі студенти групи, невірно організуючи свій день, не змогли планомірно готуватися до занять і відставали. Збори дали позитивні наслідки. Через деякий час в групі різко підвищилась успішність, а

зимову екзаменаційну сесію студенти склали тільки на «добре» і «відмінно».

З другого курсу починається спеціалізація студентів-біологів. Тамара за допомогою комсомольського активу групи організувала зустріч студентів з представниками різних кафедр факультету. Студент III курсу кафедри зоології хребетних Хаскін, науковий працівник Шахбазов та інші розповіли про роботу своїх кафедр, про те, яких спеціалістів вони готують, як буде проходити виробнича практика, про нові наукові проблеми, що розроблюються в цій галузі. Зустріч допомогла студентам обрати майбутню спеціальність.

С. ДОВГАЛЬОВА.

Талановита балерина

Студентка біологічного факультету Майя Підвальна з великим успіхом виступала на республіканському огляді художньої самодіяльності. За виконання танцю лебедя з балету «Лебедине озеро» П. Чайковського їй присуджена перша премія.

На фото: М. ПІДВАЛЬНА.

Фото В. ВАСИЛЕНКА.

Йшов додому старшина

Там, де зріє яри́на,
По шляху новому
Йшов веселий старшина
З армії додому...

То тихенько заспіва
Пісню про Катюшу,
То радіє, що в жива
Й він нагріє душу.

Все побачить наяву,
Бо писала мати,
Що закінчують нову
Школу будувати;

Що в колгоспному дворі
Двигуни крилаті:
Електричні ліхтарі
Світять в кожній хаті.

А отам, де запашний
Цвіт обкинув воду,
Ленін з бронзи, мов живий,
Руку звів до сходу.

І ніхто того не зна,
По якій причині,
Бувши воїн — старшина
Пісню склав дівчині.

В. КУЛІШОВ,

студент II курсу, філологічного факультету.

ДВІ СПОРТИВНІ НЕДІЛІ

...Це був один з найбільш насичених спортивних днів. Зранку 4 чоловічі й 3 жіночі волейбольні команди університету зустрілися з командами медичного інституту в розгріші на першість вузів.

Першими грали юнаки. Зазнавши перед тим поразку від команд інженерно-будівельного інституту медики доклали всіх сил, щоб реабілітувати свій престиж. Особливо упертий опір чинила І команда противника, але настирливість, воля до перемоги принесли успіх університетським спортсменам, які виграли з рахунком 3:2.

Жіночі команди грали дружно, з бажанням не лише виграти, але й не дати противнику ніякої переваги в забитих м'ячах.

В результаті ігр усі сім волейбольних команд університету виграли цю цікаву спортивну зустріч, що проходила при великій кількості глядачів в залі Медичного інституту.

В цей день кращі гімнастки університету тт. Прикладовська, Берлін, Половнева, Сапожнікова, що виступали по І розряду, а також по ІІ розряду тт. Зимогляд, Глінська й інші оспороювали право на участь в першості центральної ради ДСТ «Наука».

В змаганнях прийняли участь кращі спортсмени вищих навчальних закладів. Учасники нашого колективу тт. Глінська, Зимогляд закінчили свою програму в один день, вони набрали залікову кількість очок й виконали другий розряд.

Змагання першорозрядників продовжувалися 2 дні по довільній програмі.

У виконанні вільних рухів наші учасниці продемонстрували красиві комбінації, особливо добре виконала свою комбінацію т. Прикладовська, яка одержала високу оцінку—9,2 бала.

В результаті змагань команда університету зайняла перше місце. Однак змагання показали, що гімнастам ще багато треба працювати над окремими елементами своїх комбінацій.

Цікаві змагання на першість університету з плавання проводилися в цей день у басейні.

Парад відкрили переможці торішніх змагань, плавці філологічного факультету. Прапор відкриття змагань підняли тт. Бугайова, Крапівний, Сальнікова, Мересов. Змагання почалися запливом дівчат на 100 метрів вільним стилем. В більшості запливів першими прийшли плавці фізико-математичного факультету.

Виключно цікаво пройшли змішані естафети 4×40. Ці змагання також виграли студенти фізико-математичного факультету, які закріпили за собою перше місце.

Друге місце зайняли плавці хімічного факультету. Лідер минулого року — команда плавців філологічного факультету через неявку на змагання студентки Лаврик зайняла 4 місце. Змагання пройшли чітко, організовано й внесли до таблиці рекордів університету багато змін. Хороших наслідків домоглися тт. Крапівний, Мересов, Бугайова, Сальнікова, Олександрова. Виявлені нові ростучі плавці з перших курсів.

В цей же день шахісти й ша-

Виступає Зоя Прикладовська.

шисти університету завоювали право на участь у фіналі першості вузів. Шахісти й шашисти університету декілька років підтримували першість серед вузів, і лише в минулому році програли, зайнявши 3 місце. В цьому році шахісти й шашисти твердо вирішили повернути університету перше місце. Вигравши в своїй підгрупі перше місце, вони 30 березня зустрілися з шахістами й шашистами авіаційного інституту і виграли зустріч з рахунком 11:4, завоювавши звання чемпіона вузів з шахів та шашок.

Першого квітня гімнасти підняли прапор традиційних змагань на першість університету. За першість змагалися збірні команди всіх дев'яти факультетів. До заліку ввійшли 10 кращих гімнастів не нижче ІІ розряду. Всього приймали участь в змаганнях 110 спортсменів університету. Протягом двох днів продовжувалися ці цікаві змагання, на перше місце впевнено йшов колектив філологічного факультету, за інші класні місця велася напружена боротьба між командами фізико-математичного, геологічного й економічного факультетів.

В результаті проведених змагань перше місце зайняла коман-

да філологів, яка набрала 761,7 бала; друге місце — команда фізико-математичного факультету (691,68 бала); чемпіон минулого року — команда геологічного факультету набрала 677,22 бала й перейшла на третє місце; четверте місце зайняла команда економічного факультету (587,97 бала); на п'ятому місці команда історичного факультету (573,02 бала); біологи набрали 563,9 бала й зайняли шосте місце; сьоме місце зайняла команда географічного факультету (544,15 бала); восьме місце — команда факультету іноземних мов (501 бал), замикає таблицю команда хімічного факультету (471,88 бала).

Під час змагань 87 спортсменів уклалися в розрядні нормативи, що є свідченням серйозної підготовки учасників.

Серед дівчат гімнасток І розряду перше місце зайняла Зоя Прикладовська, що набрала 104,05 бала, друге — Віра Сапожнікова (95,1 бала), третє — Гета Берлін (94,55 бала).

Серед гімнасток ІІ розряду перше місце зайняла Ніна Самарська (54,35 бала), друге — Ала Кочо (54,3), третє — Іда Глінська (53,15).

Перше місце по ІІІ розряду серед дівчат зайняла Баранова (58,25 бала); друге місце Ломовцева (56,35), третє й четверте місце поділили Корнієнко й Анохіна, які набрали по 55,55 бала.

Серед юнаків по І розряду спортсменів не було, по ІІ розряду перше місце зайняв Фрідман (51,55 бала), друге Бенгус (51,05), третє Постоялко (50,55).

По ІІІ розряду перше місце зайняв Ронкін, який набрав (53,85 бала), друге — Баранов (53,7), третє — Мусько (51,9).

В цей день команда легкоатлетів з 15 спортсменів приймала участь в традиційній кільцевій естафеті по місту. В минулому році цю естафету виграла команда університету, вона була нагороджена перехідним призом міськомітету в справах фізкультури та спорту й грамотою.

Об 11 годині команду в складі тт. Безродного, Кошкалди, Коваленка, Коропа, Прокопенка, Дукака, Щоголева, Немировського, Можарова, Ткаченко, Кирилової, Желудкова, Кротова, Малика й Півненка на автомашині розвезли по етапах. О 12 годині був даний старт.

Першим йшов т. Безродний. Вирвавшись вперед, він третім

Н. Стародубцева.

передав естафету Кошкалді, яка виграла свій етап і першою передала естафету т. Коваленку. Він ще збільшив провіт і теж першим передав естафету. Команда йшла попереду всіх і до фінішу прийшла першою серед усіх низових колективів, показавши час 23 хвилини 36 секунд. Команда з честю виконала своє завдання, зайняла перше місце і знову завоювала перехідний приз.

Великими змаганнями відкрився гребний сезон міста Харкова. В змаганнях приймали участь гребці університету тт. Хавес, Теплов, Тетерін, Шкловський та інші, серед дівчат — Стародубцева, Маринченко, Капінус, Єсіп.

В результаті змагань перше місце серед дівчат зайняла Стародубцева, команда завоювала друге місце. Цими змаганнями гребці почали свої систематичні тренування, готуючись до наступних спортивних зустрічей.

Так пройшли ці дві спортивні неділі, які принесли нашому колективу нові перемоги. Це зобов'язує нас ще наполегливіше працювати, організовуючи систематичні тренування всіх наших спортивних секцій.

А. КРАВЧЕНКО,
зав. кафедрою
фізвиховання та спорту.

Фото В. ВАСИЛЕНКА.

В ТЕАТРАХ МІСТА

Успіх молоді

Віктор Черкашин, Борис Івнев, Михайло Чemezov та їхні друзі — добре знайомі молодому читачеві. Поява книги В. Добровольського «Троє в сірих шинелях» викликала диспути в широких колах радянського студентства, поставила на обговорення низку питань, що хвилюють молодість.

Ми полюбимо героїв книги і тому радо зустрічаємося з ними тепер на сцені театру.

«Комунізм — это молодость мира, и его возводит молодость» — ці слова В. Маяковського слушно взято епіграфом до всієї вистави. Театрові удалося в цілому правдиво, без нажиму показати на сцені наших сучасників — студентів, показати всю чарівність, радянської молоді. У виставі по-справжньому прозвучала тема дружби — невід'ємної якості нашої молоді. Це принципове товариське ставлення друзів дозволило Борису Івневу усвідомити неможливість його «особистого плану» в житті; це дбайлива рука товаришів допомогла Володі знайти правильний шлях у самостійне життя, вчасно поспішила Майї у навчання; нарешті, дружба товаришів надала сил тяжко хворому Чemezovu, допомогла його видужанню.

Вчинки і поривання героїв «Яблоневої ветки» сповнені невичерп-

ного оптимізму: горьківські слова «чуждая эта должность — быть на земле Человеком» якнайкраще імпонують їм, молодим господарям країни, кому судилося власними руками будувати світле майбутнє людства — комунізм. Герої вистави — люди з широким кругозором, гідна зміна старшого покоління. У щасті рідної Батьківщини бачать вони особисте щастя. Соціалістична дійсність відкрила всі можливості для духовного розвитку кожної особи. І вони готуються зустріти комунізм чистими від рудиментів капіталізму: решток міщанства у пошукі, зазнайства, кар'єризму.

В п'єсі загостренням зроблено конфлікт Бориса Івнева з товаришами. Невірна боротьба Івнева за «індивідуальність» відірвала його від друзів. Не вірячи в себе і воліючи що б то не стало бути яскраво оригінальним, Борис відкидає необхідність товариської підтримки, називаючи її образливою і непотрібною для людини жалістю. Він допомагає у навчання Майї, але робить це потайки, бодай ніхто не дізнався, що він «зрадив себе». Особливої ваги набирає сцена в кімнаті гуртожитку, де студенти, а потім професор Дерев'янка викривають справжні корені «скептицизму» Івнева. Глядачі добре запам'ятають

монолог професора Дерев'янка (засл. арт. респ. В. Аврашов) — турботливого учителя, мудрого старшого товариша. У тому прикрому факті, що Івнев з його поглядами досі міг існувати в студентському колективі, професор вбачає і свою власну провину.

У виставі зайнята театральна молоддь. Частина виконавців як Л. Тарасова (Ніна), Л. Мануковська (Тамара), І. Молошніков (Діма), С. Лерман (Бліцина), І. Смірнова (Зоя) — лише рік тому закінчила Харківський театральний інститут. Участь цієї молоді забезпечує безпосередність, природність гри, створює на сцені дружну студентську сім'ю, що живе повнокровним життям. Саме участь молодих акторів зобов'язана вистава дорогоцінною для молодіжного спектакля атмосферою веселості.

Варто зупинитися і на окремих недоліках п'єси та її сценічного втілення.

В центрі п'єси образ Віктора Черкашина, секретаря партбюро факультету. Художня слабкість цього образу виявилася, зокрема, у зайвій декларативності. Вікторова особиста лінія теж вкрай збіднена — вона вся у мріях про далеку Тамару — і, поза бажанням автора, не надає образіві при цьому бажаної цільності.

У другій картині між Віктором і Ніною відбувається розмова про дружбу.

«Ніна: Мы должны быть сильными, сплоченными.

Віктор: А мы такие и есть!»

За хвилину Віктор знову переходить на риторику: «Нам нужна дружба, а дружба — это победа!»

Таких прикладів можна навести не мало. Вони не пов'язані з сценічною дією і могли бути опущені. Очевидно, театр, готуючи виставу, недостатньо попрацював з автором.

Виконавець ролі Віктора Черкашина молодий серйозний актор Ю. Жбаков володіє великою сценічною чарівністю. Актор багато зробив для надання образіві більшій життєвості, переконливості, хоч роботу цю ще не можна вважати закінченою. Але режисер П. Резніков не завжди враховує, що образ Черкашина як партійного керівника створюється не стільки відведеними власне йому словами і авторськими ремарками, скільки силами всього акторського ансамблю. В результаті, в кульмінаційні моменти принципових суперечок Віктора з Івневим в залі зовсім недоречно виникає співчутливий до Івнева сміх. А це знижує образ Черкашина.

Не до кінця продумане вирішення образу Бориса Івнева (арт. В. Лизогуб) ясно видно при по-

рівнянні з образами Бліцина та Майї. Тонко, не шаржуючи, крок за кроком викриває артист С. Лерман «майстра спорту» Бліцина, який позабув про навчання і всепріоз претендує на якесь особливе положення в колективі. У виконанні К. Борисіної Майя — трохи наївна, кокетлива, але щира дівчина. Є у Майї слабе місце: автор висміює її віру в забобони і надмірне захоплення модами. Коли з появою Майї або Бліцина в залі спалахує сміх, ми чуємо: мо: думка автора і постановника донесена, образи викрито. Ось саме цього — викриття принципів лінії Бориса Івнева і бракує В. Лизогубу. Реакція глядача — найкращий тому доказ.

Знайшовши вірне сценічне рішення, артист зробить правдивішим наступне усвідомлення Івневим своїх помилок, подасть велику допомогу іншим виконавцям, зокрема образів Віктора і Ніни.

Вистава добре оформлена художником Чернишовим. Якнайкраще відповідає усьому духові спектаклю музика з творів П. І. Чайковського.

«Яблоневая ветка» на сцені театру імені Пушкіна — безумовний успіх театральної молоді.

Я. КРУПАТКІН.

Заст. редактора В. ХОЛОДКОВ.